

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ**

Αθήνα, **02/11/2018**

Αριθ. Πρωτ.: **116191 - 02/11/2018**

Ταχ. Δ/ση : Λ. Θηβών 196-198, Αγ. Ι. Ρέντης
Ταχ. Κώδικας : 18233
Πληροφορίες : Λεωνίδας Τυροβολάς
Τηλέφωνο : 2132125632
Email : l.tyrovolas@keyd.gov.gr

ΠΡΟΣ : Υπουργείο Οικονομίας και
Ανάπτυξης,
Αυτοτελές Τμήμα
Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Υπόψη: Θ.Παράσχη

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην υπ'αριθμ. πρωτ.: 2708/23-10-2018 Ερώτηση που κατατέθηκε από τον Βουλευτή κ. Βασίλη Κεγκέρογλου»

Για τα αναφερόμενα στην εισαγωγική περιγραφή της Ερώτησης σημειώνονται τα ακόλουθα:

α) Οι αγρότες (φυσικά πρόσωπα χωρίς πτωχευτική ικανότητα) μπορούν να ρυθμίσουν εξωδικαστικώς τα χρέη τους ως εξής:

- Όσον αφορά στις οφειλές τους προς πιστωτικά ιδρύματα υπό εκκαθάριση, όπως αυτά εκπροσωπούνται από τον ενιαίο εκκαθαριστή (ΡQH), καθώς και τα χρέη τους προς φορολογική διοίκηση και προς ασφαλιστικά ταμεία, μπορούν να ρυθμιστούν αξιοποιώντας τις ευεργετικές διατάξεις του Νόμου 4469/2017 για τον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών, όπως αυτές εξειδικεύονται με τις Υπουργικές Αποφάσεις του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Εργασίας. Για τη ρύθμιση των οφειλών ο οφειλέτης πρέπει να υποβάλλει αίτηση μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, η οποία προωθείται σε διμερή διαπραγμάτευση με τον ενιαίο εκκαθαριστή ή/και την ΑΑΔΕ ή/και τον ΕΦΚΑ αντίστοιχα. Συνεπώς ένας αγρότης χωρίς πτωχευτική ικανότητα μπορεί να ρυθμίσει τα χρέη του μόνο στην πρώην Αγροτική Τράπεζα, εάν το επιθυμεί, παρότι αυτό δεν συστήνεται, διότι κάθε οφειλέτης πρέπει να διευθετήσει όλα τα χρέη τους, τόσο προς τράπεζες όσο και προς το δημόσιο, με σκοπό να αποφύγει τα μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης εις βάρος του.

- Όσον αφορά οφειλές των αγροτών προς πιστωτικά ιδρύματα ή/και τον ενιαίο εκκαθαριστή, που εκπροσωπεί την πρώην Αγροτική Τράπεζα, μπορούν να ρυθμιστούν και

εξωδικαστικώς στο πλαίσιο του αναθεωρημένου Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών (ΦΕΚ Β' 2376/2.8.2016) που εκδόθηκε από την Τράπεζα της Ελλάδος. Στο Παράρτημα II του εν λόγω Κώδικα παρατίθενται ενδεικτικά σειρά κατάλληλων λύσεων για την απομείωση ή την επιμήκυνση του δανείου. Προκειμένου να ρυθμιστούν ή να μειωθούν οι υποχρεώσεις του δανειολήπτη είναι απαραίτητο να υποβάλλει το Τυποποιημένο Έγγραφο Οικονομικής Κατάστασης (ΤΟΚ) στο πιστωτικό ίδρυμα ή στον ενιαίο εκκαθαριστή, όπου συμπληρώνει τα οικονομικά του στοιχεία και να απαντά στα συγκεκριμένα ερωτήματα που προβλέπονται από το Νόμο 4224/2013 με σκοπό την ταχύτερη επίλυση του προβλήματος του.

β) Επιπρόσθετα πρέπει να σημειωθεί ότι οι αγρότες (φυσικά πρόσωπα χωρίς πτωχευτική ικανότητα) καλύπτονται και από το Νόμο για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά, γνωστός και ως Νόμος Κατσέλη – Σταθάκη (Ν. 3869/2010 και τροποποίηση Ν. 4336/2015). Στο πλαίσιο αυτό προστατεύεται η πρώτη κατοικία τους και επιπρόσθετα διευθετούνται όλες οι οφειλές τους, δηλαδή προς:

- τα πιστωτικά ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένου και του ενιαίου εκκαθαριστή, ο οποίος διαχειρίζεται τα χρέη των τραπεζών που βρίσκονται υπό εκκαθάριση, όπως η πρώην Αγροτική Τράπεζα
- τη φορολογική διοίκηση (ΑΑΔΕ)
- τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης (ΕΦΚΑ / ΚΕΑΟ)
- τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ)
- και τους λοιπούς ιδιώτες (π.χ. προμηθευτές).

Η ανωτέρω διευθέτηση οφειλών διενεργείται με τρόπο, ώστε να διασφαλίζεται το εισόδημα που απαιτείται για την κάλυψη των Εύλογων Δαπανών Διαβίωσης τους, όπως αυτές προσδιορίζονται στην Έρευνα Οικονομικών Προϋπολογισμών που διενεργεί η Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία και έτσι διενεργείται ρύθμιση χρεών με αποπληρωμή σε μακροπρόθεσμες δόσεις, καθώς και διαγραφή οφειλών (υπό προϋποθέσεις).

γ) Τέλος οι αγρότες επιχειρηματίες με πτωχευτική ικανότητα (π.χ. κτηνοτρόφοι, πτηνοτρόφοι) μπορούν να ρυθμίσουν όλες τις οφειλές τους προς όλους τους πιστωτές τους, δηλαδή τόσο προς το σύνολο του δημοσίου τομέα και τους ασφαλιστικούς φορείς όσο και το σύνολο των πιστωτών του ιδιωτικού τομέα (πιστωτικά ιδρύματα σε λειτουργία ή/και υπό εκκαθάριση, προμηθευτές κλπ) υποβάλλοντας αίτηση στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Νόμου 4469/2017

για τον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων, η οποία έχει ενεργοποιηθεί από τις 3/8/2017. Η πρόσβαση στην πλατφόρμα γίνεται μέσω δικτυακού τόπου της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (www.keyd.gov.gr), όπου οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ενημερωθούν σχετικά.

Επί των επιμέρους ερωτημάτων σημειώνονται τα ακόλουθα:

1) Πριν από περίπου ένα χρόνο ενεργοποιήθηκε για πρώτη φορά η ηλεκτρονική πλατφόρμα του εξωδικαστικού μηχανισμού. Έκτοτε συνεχίζεται η λειτουργία και αναβάθμισή της για τη ρύθμιση οφειλών επιχειρήσεων, ενώ σταδιακά επεκτάθηκε και ενέταξε τόσο τους ελεύθερους επαγγελματίες όσο και τους αγρότες, οι οποίοι εντάχθηκαν στις 27/6/2018.

Με σκοπό τη διασφάλιση της διαφάνειας και του αδιάβλητου των διαδικασιών, καθώς και τη διευκόλυνση των χρηστών, αξιοποιήθηκε η τεχνολογία και έτσι όλες οι διαδικασίες του Νόμου διενεργούνται μέσω ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας που σχεδίασε η Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους και ανέπτυξε η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών. Για πρώτη φορά στην Ελλάδα το 2017, μέσω της ανωτέρω πλατφόρμας, συνδυάστηκαν οι βάσεις δεδομένων του δημοσίου, των ασφαλιστικών ταμείων και των τραπεζών, με σκοπό να προκύπτει ενιαία /σύμμετρη πληροφόρηση και επίσης να διευκολύνει τις επιχειρήσεις, αφού τους παρέχει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά της ΑΑΔΕ, του ΕΦΚΑ και των τραπεζών. Δηλαδή συντελέστηκε ένα κορυφαίο έργο υποδομής, που θα έπρεπε να έχει γίνει πριν από δεκαετίες, το οποίο ολοκληρώθηκε σε λιγότερο από 1 έτος και υλοποιήθηκε εξ ολοκλήρου από το δημόσιο, χωρίς να κοστίσει ούτε ένα ευρώ στον Κρατικό Προϋπολογισμό, πέρα από τους μισθούς των υφιστάμενων δημόσιων υπαλλήλων που εργάστηκαν για το σκοπό αυτό. Η πλατφόρμα αυτή, όχι μόνο αποδείχθηκε λειτουργική, αλλά έχει ήδη αναβαθμιστεί σημαντικά, υιοθετώντας αυτοματισμούς και διασυνδέσεις με άλλες πλατφόρμες και εξυπηρετώντας ολοένα και περισσότερες επιχειρήσεις, ελεύθερους επαγγελματίες και αγρότες. Κάθε μήνα μετά την αρχική έναρξη της πλατφόρμας διενεργούνται αναβαθμίσεις, οι οποίες συνεχίζονται ακόμη, παρέχοντας ολοένα και περισσότερες διευκολύνσεις, όπως η προγραμματισμένη αυτόματη ανάλυση βιωσιμότητας για μικρές επιχειρήσεις.

Σύμφωνα με τα αθροιστικά στοιχεία της ΕΓΔΙΧ μέχρι τις 26/10/2018, όσον αφορά ειδικότερα στους αγρότες, σε διάστημα 16 εβδομάδων λειτουργίας της πλατφόρμας ήδη βρίσκονται σε στάδιο επεξεργασίας-προσωρινής αποθήκευσης 1.046 αιτήσεις εκ των οποίων 829 πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας και από αυτές 192 έχουν ήδη υποβληθεί. Ακολουθώντας, οι υποβληθείσες αιτήσεις έχουν προωθηθεί προς διμερή διαπραγμάτευση με καθέναν των επιμέρους πιστωτών χωριστά (ΑΑΔΕ, ΕΦΚΑ και πιστωτικά ιδρύματα υπό εκκαθάριση όπως εκπροσωπούνται από τον ενιαίο εκκαθαριστή), από τις οποίες 196 βρίσκονται ακόμα υπό διαπραγμάτευση, ενώ ήδη σε 69 η διαπραγμάτευση έχει ολοκληρωθεί επιτυχώς.

Ο Εξωδικαστικός Μηχανισμός ως καινοτόμο εργαλείο διαχείρισης του ιδιωτικού χρέους των επιχειρήσεων, ομόρρυθμων εταίρων, ελευθέρων επαγγελματιών και αγροτών αναπόφευκτα συνάντησε δυσκολίες και συνοδεύτηκε από εμπόδια στους πρώτες μήνες εφαρμογής του. Το σημαντικότερο πρόβλημα ήταν η έλλειψη ενημέρωσης όλων των εμπλεκόμενων και για να αντιμετωπιστεί αυτό επενδύσαμε στην παραγωγή, ελεύθερη και ευρεία διάδοση της απαιτούμενης γνώσης. Προς το σκοπό αυτό, η Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (ΕΓΔΙΧ) έχει πραγματοποιήσει 113 ενημερωτικές Ημερίδες / Εσπερίδες σε 57 διαφορετικές πόλεις σε όλη την Ελλάδα και 14 εκπαιδευτικά σεμινάρια σε επιστημονικούς φορείς και επαγγελματικούς συλλόγους (λογιστών – οικονομολόγων, δικηγόρων, μηχανικών), ενώ παράλληλα σε αυτές τις εκδηλώσεις έχουν συνδεθεί και από άλλες πόλεις μέσω τηλεδιάσκεψης. Κατά μείζονα λόγο, το κενό πληροφόρησης στο ευρύ (μη εξειδικευμένο) κοινό κλήθηκαν να καλύψουν τα 24 Κέντρα και Γραφεία Ενημέρωσης και Υποστήριξης Δανειοληπτών που ήδη λειτουργούν ανά την επικράτεια, στα οποία έχουν προσέλθει και έχουν λάβει δωρεάν επίσημη ενημέρωση και εξειδικευμένη καθοδήγηση για το πρόβλημα υπερχρέωσης που αντιμετωπίζουν πάνω από 9 χιλιάδες πολίτες. Παράλληλα λειτουργεί το ειδικό helpdesk της ΕΓΔΙΧ μέσω του οποίου υποστηρίζονται διαρκώς οι εμπλεκόμενοι επιστήμονες (λογιστές, οικονομολόγοι, δικηγόροι, μηχανικοί, σύμβουλοι κλπ), μέσω του οποίου έχουν απαντηθεί πάνω από 13,5 χιλιάδες μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με ερωτήματα των ενδιαφερομένων. Ταυτόχρονα μέσω της ιστοσελίδας www.keyd.gov.gr, παρέχεται ενημέρωση σε όλους τους χρήστες, καθώς και δωρεάν χρηστικό υλικό (όπως αναλυτικές οδηγίες χρήσης της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, συχνές ερωτήσεις – απαντήσεις, υποδείγματα εντύπων που απαιτούνται για την υποβολή αίτησης, υποδείγματα μελετών βιωσιμότητας κλπ). Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι για την επιτυχή αντιμετώπιση της υπερχρέωσης, πέραν των συνεχών προσπάθειών που καταβάλλει η ελληνική κυβέρνηση, απαιτείται να υπάρχει και η ανάλογη

υποστήριξη των εμπλεκόμενων επαγγελματιών και επιστημονικών φορέων που συνδράμουν στην επιτυχή εφαρμογή του. Όλοι οι ανωτέρω φορείς συνδράμουν μέχρι στιγμής στην εφαρμογή του Εξωδικαστικού Μηχανισμού και έχει καλλιεργηθεί η απαιτούμενη συνεργασία, πλην όμως δεν πρέπει να υπάρχει εφησυχασμός, αντιθέτως πρέπει διαρκώς να εντείνεται η ενεργή συμμετοχή τους.

2) Σε ό,τι αφορά τους αγρότες που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα αλλά δεν έχουν πτωχευτική ικανότητα, αυτοί έχουν ήδη τη δυνατότητα να ρυθμίσουν διμερώς και τις τραπεζικές τους οφειλές, ακόμη και για τις τράπεζες υπό εκκαθάριση, όπως τα δάνεια προς την πρώην Αγροτική Τράπεζα (δηλαδή και προς τον Ενιαίο Εκκαθαριστή – ΡQH).

Συγκεκριμένα, ήδη με την ενεργοποίηση της νέας έκδοσης της ηλεκτρονικής πλατφόρμας για τον Εξωδικαστικό Μηχανισμό προσφέρεται η δυνατότητα υποβολής αίτησης και από αγρότες φυσικά πρόσωπα χωρίς πτωχευτική ικανότητα.

Ειδικότερα:

- Η ρύθμιση αφορά οφειλές προς το Δημόσιο (ΑΑΔΕ και ΕΦΚΑ -κυρίως ΟΓΑ) και τράπεζες υπό εκκαθάριση (κυρίως πρώην Αγροτική Τράπεζα, Συνεταιριστικές, ΤΤ, FBB, Probank, Proton κ.λπ.).

- Η ρύθμιση απευθύνεται σε:

α) αγρότες, γεωργούς, κτηνοτρόφους, πτηνοτρόφους και αλιείς, οι οποίοι έχουν λάβει αγροτικό δανειακό προϊόν (καλλιεργητικό δάνειο, δάνειο αγοράς εφοδίων κλπ) από την πρώην ΑΤΕ και τις λοιπές ανωτέρω τράπεζες υπό εκκαθάριση

β) εφόσον οι οφειλές τους παρουσίαζαν καθυστέρηση πληρωμής πέραν των 30 ημερών κατά την 31/12/2017.

- Η ρύθμιση οφειλών δύναται να περιλαμβάνει:

i) 100% διαγραφή τόκων υπερημερίας δανείων. Επιπρόσθετα διαγραφή τόκων και κεφαλαίου δανείων, βάσει των ήδη αποπληρωμένων ποσών, αφού ληφθεί υπόψη ο Νόμος για τα πανωτόκια και οι ισχύουσες υποθήκες (κατόπιν ελέγχου). Εννοείται ότι εφόσον ο αγρότης το επιθυμεί, έχει τη δυνατότητα να προβεί σε πώληση ακινήτων του σε τρίτους, με σκοπό την εξόφληση του εναπομείναντος χρέους

ii) Διαγραφή προστίμων και προσαυξήσεων δημοσίου, βάσει της ακίνητης περιουσίας

iii) Αποπληρωμή σε έως 120 δόσεις, βάσει του διαθέσιμου εισοδήματος, αφού ληφθούν υπόψη οι εύλογες δαπάνες διαβίωσης.

• Ειδικά, για τη ρύθμιση των αγροτικών δανείων προβλέπονται τα εξής οφέλη:

α) Η διαγραφή κεφαλαίου μπορεί να φτάσει ακόμα και το 60%, σε περίπτωση ολικής εξόφλησης εντός τριμήνου της οφειλής που απομένει μετά τη διαγραφή τόκων και πανωτοκίων

β) Η αποπληρωμή μπορεί να διαρκέσει έως και 10 έτη και η διαγραφή κεφαλαίου να φτάσει το 40%, σε περίπτωση ρύθμισης σε δόσεις της οφειλής που απομένει μετά τη διαγραφή τόκων και πανωτοκίων.

• Όσον αφορά στη ρύθμιση των οφειλών προς το Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία προβλέπονται αποπληρωμή σε έως 120 δόσεις και διαγραφή προστίμων και προσαυξήσεων, ακόμη και βασικού φόρου ή εισφοράς (υπό προϋποθέσεις, δηλαδή να μην υπάρχει περιουσία υψηλής αξίας).

• Επιπλέον, στη νέα έκδοση της πλατφόρμας, τα κριτήρια υπαγωγής οφειλετών προσδιορίζονται με βάση τα στοιχεία της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2017, επιτρέποντας να ληφθεί υπόψη η νεότερη οικονομική θέση τού οφειλέτη. Εφεξής θα είναι δυνατή, δε, η ρύθμιση οφειλών που γεννήθηκαν ή βεβαιώθηκαν μέχρι το τέλος του 2017, αυξάνοντας το σχετικό όριο κατά ένα έτος.

• Επιπροσθέτως, όσοι έχουν υποβάλλει οριστικά την αίτηση, χωρίς να συμπεριλάβουν τις οφειλές του 2017, έχουν τη δυνατότητα πλέον να εντάξουν και τις οφειλές του 2017. Στην περίπτωση αιτήσεων που περατώθηκαν ως άκαρπες, για διαδικαστικούς λόγους, ο οφειλέτης έχει τη δυνατότητα να υποβάλλει εκ νέου αίτηση, προσθέτοντας και τις οφειλές που γεννήθηκαν/βεβαιώθηκαν μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2017.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος του τμήματος Διοικητικής
Υποστήριξης, Οργάνωσης & Τεχνικών
Υπηρεσιών Τομέα Ανάπτυξης

Κ.Α.Α.
ΜΠΙΛΗ ΕΥΣΤΑΘΙΑ

Ο Ειδικός Τομεακός Γραμματέας

Φώτης Κουρμούσης